

10 TIPS ROND WERKEN MET BOEKEN IN DE THUISTAAL VAN JE LEERLINGEN

CTO-TIP voor de opvang van anderstalige nieuwkomers

Je klas is taaldivers? En is jouw boekenaanbod dat ook? Anderstalige boeken verdienen om meerdere redenen een plekje in jouw klasbib! Dankzij een meertalig (en cultuurdivers) boekenaanbod krijgen alle kinderen in je klas de kans zich in de verhalen en personages te herkennen. Je geeft ook een krachtig signaal dat je de thuistalen van de kinderen waardeert. Dat is belangrijk voor hun welbevinden, identiteitsontwikkeling en zelfwaardegevoel. Via boeken en verhalen in contact komen met anderen culturen en talen, draagt bij aan een positieve houding (respect, begrip) t.a.v. de talige en culturele diversiteit in onze huidige samenleving. Dat is een belangrijk doel voor alle kinderen in de klas, ook voor je Nederlandstalige kinderen. En er zijn nog meer voordelen: je kan deze boeken ook inzetten om het leren in de klas en het leren van het Nederlands te bevorderen!

Benieuwd naar hoe je dit kan aanpakken en waar je deze boeken vindt? Lees snel verder!

1 VOORLEESMOMENTEN

- Organiseer voorleesmomenten in de thuistalen van de kinderen. Je kan ouders uitnodigen, meertalige collega's betrekken, oudere meertalige kinderen laten voorlezen of externe organisaties inschakelen. Als je opnames maakt van deze anderstalige voorleesmomenten, dan kunnen de kinderen ze later thuis of in de klas opnieuw bekijken.
- Leen gratis De Vertelkiosk uit. Daarin hoor en zie je native speakers afwisselend een pagina in hun taal en in het Nederlands voorlezen. Luisteraars komen dus niet alleen in contact met hun moedertaal, maar horen ook de taal van hun (nieuwe) omgeving.
- Nieuwkomers uit Oekraïne kunnen op het you-tubekanaal van de bibliotheek van Kiev luisteren naar verhalen verteld door native speakers.

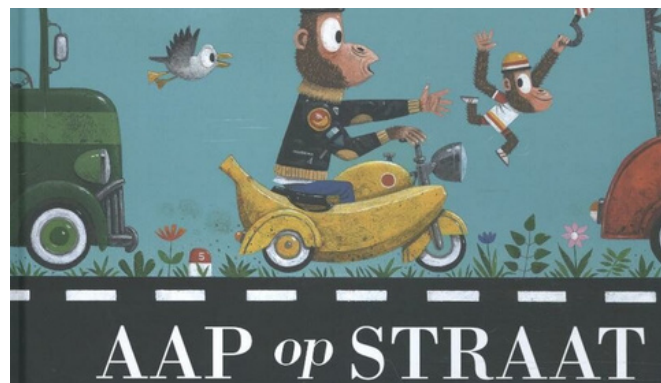
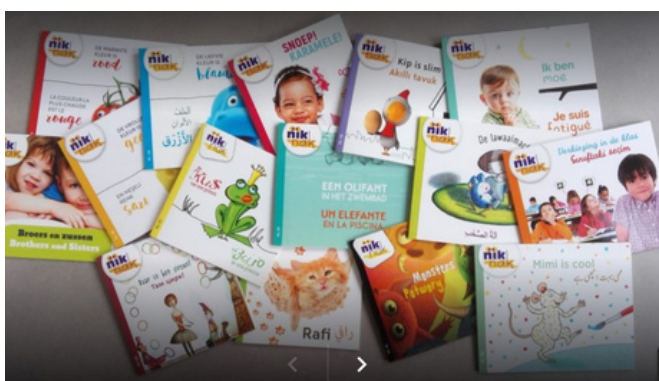
2 OUDERS LEZEN VOORAF VOOR IN EIGEN TAAL

Geef een anderstalige versie van je voorleesverhaal mee naar huis vóór je het verhaal in de klas in het Nederlands voorleest. Ouders lezen thuis, in de moedertaal, het verhaal voor (of vertellen bij de prenten) en jouw anderstalige kleuter komt beter voorbereid naar het voorleesmoment in de klas. Geen versie van je voorleesboek in de thuistaal van je kleuter? Toon aan ouders hoe je via de gratis vertaalapp Say Hi! een foto kan maken van een stuk tekst en vervolgens de tekst laat vertalen in één van de talen uit het ruime aanbod.

3

IN DE KLAS AAN DE
SLAG IN DE EIGEN TAAL

- Laat leerlingen in duo een tweetalig prentenboek voorlezen. Deze vind je o.a. bij De Verhalenweverij en vzw. NikNak. De ene leerling leest in zijn thuistaal, de andere in het Nederlands. De anderstalige leerling krijgt op deze manier een kans om zijn leesvaardigheid te tonen en hoort meteen de Nederlandse vertaling van wat hij leest. Dat zijn twee vliegen in één klap!
- Oudere leerlingen kunnen ook aan de slag met vertaalde boeken. Heb je het boek ook in het Nederlands in de klas, dan kunnen kinderen, na het lezen in de thuistaal, met elkaar (in het Nederlands) in gesprek gaan over het boek. Of ze lezen het boek eerst in de thuistaal en daarna in het Nederlands.

4

SILENT BOOKS

Silent books kunnen een oplossing zijn wanneer je geen vertaalde of meertalige (prenten)boeken vindt of wanneer je werkt met ongeletterde kinderen. Deze prentenboeken zonder tekst geven de lezer namelijk de kans om zelf woorden en verhaallijnen te bedenken. Als leerkracht kan je dus verhalen verzinnen die aansluiten bij het niveau van de luisteraars. Silent books kan je natuurlijk ook samen met de kinderen lezen: jij vertelt wat je ziet en het kind doet hetzelfde (in zijn taal). Vertaalapps, zoals Say Hi!, kunnen je helpen om te begrijpen wat het kind vertelt. En omgekeerd uiteraard ook... Ook ouders kunnen een verhaal vertellen bij silent books, maar dan in hun eigen taal..

5

LUISTERBOEKEN

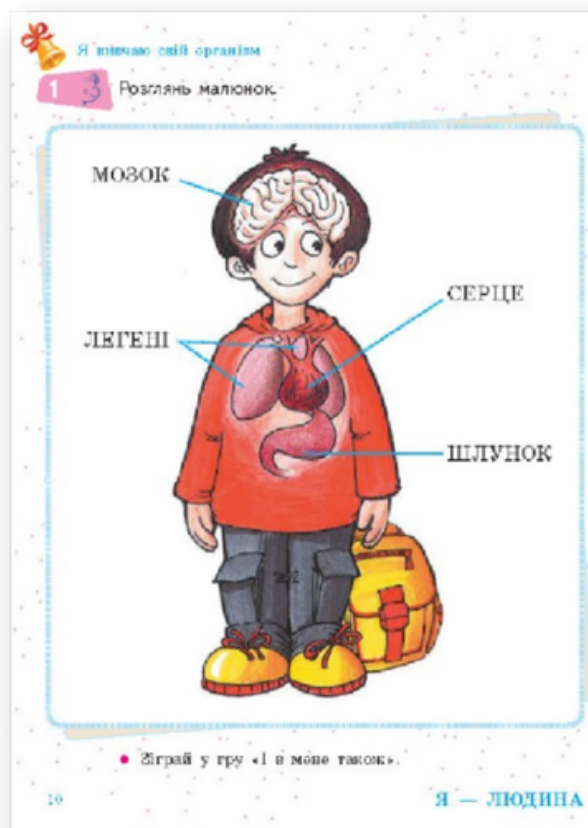
de
Luisterpunt Bib

- Beluister luisterboeken samen met de kinderen of bied ze aan in de lees- of luisterhoek. Zwakke lezers kunnen meelezen met de tekst. Of ze lezen en luisteren afwisselend een pagina. Anderstalige luisteraars kunnen met de Wablief-reeks, de tweetalige NikNak-boekjes en de superdiverse Sesam-boeken hun kennis van het Nederlands oefenen. Via de Luisterpuntbibliotheek kan je online deze reeksen en meer dan 30 000 Daisy-luisterboeken beluisteren.
- Op de website <https://prentenboekeninalletalen.nl/boeken/> vind je audio-vertalingen van mooie prentenboeken. Ze zijn in minstens 30 talen, waaronder het Oekraïens, vertaald. Je kan de kinderen ernaar laten luisteren voor en nadat je het verhaal in het Nederlands hebt verteld. Bied het prentenboek ook aan terwijl de kinderen luisteren, dan kunnen ze ondertussen naar de prenten kijken.

- Digitale prentenboeken ondersteunen het voorgelezen verhaal met de afbeeldingen uit het boek en extra animaties en geluiden (bv. Fundels, Entoentoe, Bereslim). Ze ondersteunen de woordenschat-ontwikkeling en het verhaalbegrip van minder taalvaardige kinderen. Je kan het digitale prentenboek tonen als voorbereiding op het voorleesmoment of je bekijkt het met de kinderen die nog moeite hebben met het begrijpen van het voorgelezen verhaal.
- In Powerpoint en met de app Book Creator kan je zelf digitale prentenboeken maken door een stemopnames toe toe te voegen aan geïmporteerde beelden. Dit kan ook een leuke opdracht zijn voor oudere meer- of anderstalige kinderen: ze lezen dan de tekst in een bestaand of zelfgemaakt prentenboek, dat daarna door kinderen met dezelfde thuistaal bekeken wordt.

- Doe je aan kwartierlezen in de klas? Dat kan uiteraard ook in de thuistaal. Je werkt aan leesmotivatie, uitbreiding van woordenschat- en wereldkennis, vlotter technisch lezen,... Op de Oekraïense website Barabooka vind je per leeftijd gratis pdf-versies van boeken in het Oekraïens.

Gebruik ook anderstalige informatieve boeken of teksten. Voor een groepswork kunnen kinderen informatie opzoeken in hun thuistaal en samen overleggen in het Nederlands. Of ga aan de slag met kranten in diverse talen. Bestudeer wat in welke taal verteld wordt over een actueel feit. Krijgen we dezelfde 'waarheid' te lezen?

Breid je school- en klasbibliotheek uit met anderstalige boeken. Deze sites helpen je met je zoektocht naar kwalitatieve teksten.

Tweetalige (prenten)boeken

- [nik-nak®](http://nik-nak.com) (combi Nederlands - andere taal)
- www.lappabooks.nl (diverse taalcombi's, ook met Ned, en anderstalige prentenboekjes)
- www.deverhalenweverij.be (combi NE-FR-EN-AR)
- [Milet Publishing](http://MiletPublishing.com) | Bilingual Children's Books (combi Engels - andere taal)
- [Bilingual Books for Kids in 50+ Languages](http://BilingualBooksforKids.com) | Multicultural Language Books (languagelizard.com) (combi Engels - andere taal)
- <http://uk.mantralingua.com> (combi Engels - andere taal)

Vertaalde kwalitatieve prenten- en leesboeken

- <http://omundo.be/>
- [Anderstalige boeken Clavis](http://AnderstaligeboekenClavis.com)
- <http://bukiboek.nl>
- <http://www.extern.nl/kinderboeken/index.php> (vanaf midden van de pagina: Nederlands, Turks, Arabisch Papiamentu)
- <https://www.languagelizard.com>
- <http://www.little-linguist.co.uk>
- <https://hoopoebooks.com/kids-and-teens/>
- [Illustrated Books and Educational Books for Kids and Teens](http://IllustratedBooksandEducationalBooksforKidsandTeens.com)
- <https://www.bookabooka.com/>

- Loop zeker ook eens binnen in je stadsbibliotheek of in meer gespecialiseerde documentatiecentra (zoals [docAtlas in Antwerpen/Turnhout](http://docAtlas.in.Antwerpen.Turnhout) en het [Wereldhuis in Roeselare](http://Wereldhuis.in.Roeselare)).
- En check interessante artikels en publicaties zoals www.kleutergewijs.com en [De Meet & Reader](http://DeMeet&Reader.com) (oranje en groene deel).

deMeet & Reader

Een draaiboek voor een voorleestraject voor anderstalige kinderen en hun (groot)ouders in de context van een opvangcentrum.

Ellen Smits en Ellen Vanantwerpen